

Съдържание:

Увод:.....	5 стр.
I. Литературен обзор:.....	7 стр.
II. Цел, задачи и периоди:	9 стр.
III. Изложение:	11 стр.
IV. Заключение:	25 стр.
V. Източници:	27 стр.
VI. Приложения:	29 стр.

Увод

Студент съм в Националната Спортна Академия “Васил Левски”,
треньорски факултет в специалност Таекуон-до.

Мотивите ми да избира да изследвам историята на българското
Таекуон-до са, че съм специалист по Таекуон-до и съм започнал да се
занимавам с това бойно изкуство през 1991г, като защитавам черен колан I
дан през 1994г. Аз съм многократен републикански и турнирен шампион.

Развитието на Таекуон-до в България е много объркано, а е объркано
защото по едно и също време в България се получава така, че има няколко
национални отбора и няколко организации, представящи се за представители
на международните организации развиващи Таекуон-до.

В същото време в България са работели много велики чуждестранни
личности, на които аз с този реферат ще отделя специално внимание, за да не
им отиде труда на вятъра, а и след време да може да се разбере за тях.

Това изследване ще се постарая да бъде достатъчно обективно и точно,
за да мога да претендирам, че съм написал вярната история на българското
Таекуон-до.

Надявам се да ви хареса!

I. Литературен обзор

По темата която избрах има писано само откъсечни работи, затова аз се постарях да събера информация за проникването, развитието и образуването на Асоциации и Федерации по Таекуон-до в България.

Започнах моето проучване от края на петдесетте години когато се формира групата по Текион във ВИФ "Г. Димитров", която е била тренирана от тогавашният студент Хван Джън Нам.

С формирането на Таекуон-до през 1955г. и по-късно основаването на Международната Таекуон-до Федерация през 1966г. Таекуон-до обединява всички корейски бойни изкуства и става представителното корейско бойно изкуство. По това време започва и популяризирането на Таекуон-до като корейски майстори тръгват по света да обучават хората.

През 1985г. идва в България майстор Ким Унг Чол (тогава V дан) - от него взех също интервю, защото той се смята за баща на съвременното българско Таекуон-до. За това има данни във вестник "Таекуондо ин" (1992г.), "Будо свят" (1992г) и в. "Самурай" (1992г.), които отразяват спортният живот в България. От тях съм използвал статии за Таекуон-до и за нещата свързани с този спорт.

Една от сериозните групи по Таекуон-до, формирани в периода 1985 - 1990г., е тази в ВИФ "Г. Димитров" във Военният факултет, затова съм взел интервю с един от тогавашните членове - Методи Христов (студент в НСА специалност Таекуон-до). Той ми разказа за основаването и развитието на специалност Таекуон-до в Националната Спортна Академия "Васил Левски".

Поради факта, че рефератът ми обхваща целият период на бойното изкуство в България - от основаването му до наши дни, аз използвах съвременните начини за добиване на информация, а по-точно от официалната уеб страница на Българска Федерация по Таекуон-до (<http://www.taekwondo-bulgaria.com>) и от страницата на клуб "АБЦ-София" (<http://www.abctaekwondo.com>), където в момента е инструктор майстор Ким Унг Чол (VII дан). Получих информация и от г-н Т. Праматаров - представител на Световната Таекуондо Федерация (WTF)- олимпийската версия на Таекуон-до.

За повече информация и снимков материал използвах книгата "Таекуондо" на Михаил Георгиев, която излиза през 1997г.

II. Цел, задачи и периоди

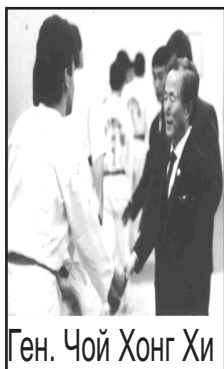
Имах за цел да проуча Историята на Таекуон-до в България, защото в България има написани книги и материали във вестници и списания за бойното изкуство Таекуон-до и за световната му история, но няма почти нищо за историята на Таекуон-до в България.

У нас са работели и работят световно известни корейски и български майстори. Поради тази причина аз имах за цел да събера необходимата информация от книги, вестници, списания, интервюта и спомени, да я анализирам и да избера тази информация, която ще ми послужи в настоящия реферат.

С този реферат ще покажа, че в България има три периода на развитие на Таекуон-до, както и че спортният път е много интересен и наситен с разнообразни случки за борба и власт!

III. Изложение

Всеки човек, роден и проходил на тази земя използва своите ръце и крака за самозащита /предпазване/. Тези физически действия евентуално са довели до зараждането на бойните изкуства, процес който все още е забулен в мистерия. Таекуон-До е съвременна версия на древното корейско изкуство за самоотбрана Те Кион и на други бойни изкуства.

Според привържениците на традиционните бойни изкуства в Корея, Таекуон-До е формирано под силното влияние на японското Карате, като обединява възможно най-доброто от корейските, китайските и японските традиционни системи за самоотбрана. В допълнение, то е разработено от генерал Чой Хонг Хи при ползване на всички съвременни достижения на физикомеханиката на движенията, психологията и анатомията на човека. В основата на философията му са залегнали принципите на учтивост, честност, упорство, самоконтрол и неукротим дух. Целта му е най-пълна реализация на вродените първоначално достойнства. Пътят към тази цел са постоянството и упорития труд. В превод Таекуон-До означава "път на ударите с крака и ръце". Това е пътят по който подчинения на идеята за бойните умения е решил да върви до безпределни възможности в усъвършенстването на духа и тялото. Самият Чой в детството си е бил слаб и болнав, но с цената на постоянство и воля той става обединител и на практика основател на това бойно изкуство, подпомаган от армейските служби, кадето служи като офицер. Официално наименованието и формирането на Таекуон-До е посочено за 11 Април 1955 година. На 22 Март 1966 година е основана Международна Таекуон-До Федерация. Днес в нея членуват повече от 40 милиона души и над 100 държави. България открива Таекуон-До чрез пристигналия у нас в края на 50-те години Хван Джън Нам.

Първи период: - *Посяване на Таекуон-до семената в България*

В края на 50-те години в България пристига Хван Джън Нам, който е ранен с 12 картечни истрела и е герой от корейската война. Пристига в България да се лекува, а става студент на НСА "В. Левски" (тогава ВУФ "Г. Димитров"). Той е майстор по Джудо, Айкидо, Карате и най вече по Текион {3}.

Хван започва да води група по Текион и първите му ученици са д-р П. Богданов, Ст. Хинков, Цв. Хаджиев, Г. Пищиков, К. Гугушев (доктор в НСА), Н. Найденов, Св. Иванов (Ректор на НСА){3}

Първата група по Текион с Хван в средата долу! {3}

След няколко години прекарани в България, Хван се завръща в родината си, където той работи за Министерството на спорта в Корея. {3, 5}

Човекът, който се счита за първият почнал да популяризира Таекуондо (WTF - олимпийската версия) е Валери Найденов (Валю мароканеца) В края на 70-те години той заедно с родителите си заминава за Мароко, където тренира някакъв вид на Таекуон-до. По-късно самият той казва, че е Таекуон-до (WTF). Там Валери получава червен колан и се завръща в България с натрупани знания в началото на 80-те години. {3}

Валери Найденов създава първият клуб по Таекуон-до (WTF) около 1982г., който тренира в София, кв. Панчарево. Често сменя мястото защото са били гонени от МВР. Той прави и първият лагер по Таекуон-до на хижа "Лескова". {3}

В началото на 80-те години почва да развива дейност и клуб "Хан Аспарух" той започва да развива източни бойни изкуства и от 1988г. развива и Таекуон-до. {3}

Един от първите лагери на клуб "Хан Аспарух" - 1983г. {3}

Втори период: - Възход и падение

През 1984г. Хван Джън Нам, който е възпитаник на НСА "В. Левски" (тогава ВИФ "Г. Димитров") идва в България като представител на корейското правителство и корейският спорт - вече обединен под името Таекуон-до. Той се среща с управата ВИФ "Г. Димитров" които се оказват негови бивши колеги и членове на групата му по Текион през 1958г. Те се радват от тяхната среща и го молят да им съдейства да дойде в България друг майстор по Текион, за да има отново клуб по Текион. Хван им обяснява за обединението на всички корейскибойни изкуства под името Таекуон-до и им обещава, че ще потърси в Корея най- подходящият майстор по Таекуон-до и ще съдейства той да пристигне в България.{3}

Така през 1985г. в България пристига майстор Ким Унг Чол (тогава V дан). Той е първият Таекуон-до майстор, дошъл и преподавал в България.{3,5}

Ким Унг Чол - в средата

Идвайки, той се среща с управата на ВИФ "Г. Димитров" прави демонстрация (само за Ректори и преподаватели в ВИФ) в джудо залата. Ким много им се харесва и е поканен да води група по Таекуон-до.{5}

След няколко дни се оказва, че ВИФ няма достатъчно средства да покрива разходите на майстора. Тогава Ким е принуден да работи за консомола като обучава убочава деца на известни комунисти в базата на АОНСУ в София. {3, 5}

След 2 месеца МВР не го харесва и започва да го притеснява като желае той да напусне страната. След като е принуден да търси всякакви начини да остане в България и да продължи да обучава българите на Таекуон-до, Майстор Ким се кандидатира за аспирант по биомеханика в ВИФ "Г. Димитров", но понеже не знае български език, той е принуден да учи езика и ИЧС 2 месеца. През това време Ким започва да води тренировки във ВИФ "Г. Димитров".{5}

В средата на 1985г. е аспирант по биомеханика във ВИФ "Г. Димитров" и започва да води група по Таекуон-до (ITF).{5}

От януари 1985 до септември 1987г. Ким Унг Чол тренира група в ВИФ и също така води и някои тренировки в клуба на Валери Найденов, зареди което клубът на Валери Найденов преминава към системата на

Таекуон-до (ITF).{5,3}

Ким дава първият черен колан на Валери Найденов, и така той става първият I-дан в България.{5}

Първата група по Таекуон-до (ITF) в ВИФ "Георги Димитров"{3}

В края на 1987г. на Ким Унг Чол му се налага да се завърне в родината си, но той оставя в България много добре подготвени таеклондисти - които го предават и заради лични облаги и липса на треньор напускат групата във ВИФ през 1988г. {3}

През 1988г. Слави Бинев, Венци Фичев и Татяна Камп отиват да тренират в клуб "Хан Аспарух", където почват да водят групи по Таекуон-до (ITF).{3}

В същото време клубът на Валери Найденов отново става Таекуон-до (WTF). {5}

През 1988г. Таеклондистите, отцепили се от ВИФ и трениращи в клуб "Хан Аспарух", отиват на световно по Таекуон-до в Будапеща, което се води за първият национален отбор на България по Таекуон-до.{3}

Със завръщането на Ким Унг Чол през януари 1989г. започва още по голямо развитие на българското Таекуон-до. Той започва да работи за формирането на Българска Федерация по Таекуон-до и с влизането на нормално законодателство през 1990г става възможно учредяването на БФТ (ITF) с председател Св. Иванов (сегашен ректор на НСА). {5,8,9}

През 1990г. се формира първата специалност Таекуон-до във Военният факултет към ВИФ "Г. Димитров" първият треньор е Ким Унг Чол

- първите студенти по Таекуон-до са войници във военният факултет

Също така по покана на Ким Унг Чол през 1989г. е първата демонстрация по Таекуон-до в България направена от Демонстративния отбор на северна Корея по ITF.{5}

През 1989г. има и демонстрация на Демонстративният отбор на Южна Корея по WTF, организирана от Валери Найденов.{7}

Първата Официална демонстрация в България от българи е на световното по Джудо в София през 1989г.{5}

По покана на БФТ и Майстор Ким през 1989г. идва в България създателят на Таекуон-до ген. Чой Хонг Хи.{5}

Клуб "Хан Аспарух" става Българска Асоциация по Таекуон-до с председател доц. Цветан Цветанов. БАТ организира през 1990г Първото републиканско първенство по Таекуон-до (ITF).{3,7}

БФТ също организира първото(за нея) републиканско първенство по Таекуон-до (ITF).{5,7}

В периода 1989-1991г. има спорове между БФТ и клуб "Хан Аспарух"(станал Българска Асоциация по Таекуон-до), който е представителят на Международната Федерация по Таекуон-до (ITF). В крайна сметка печели БФТ а БАТ виждайки, че губи спора преминава към новата тогава GTF -Световна федерация с президент гранд мастър Парк Джун Те, на която идеята е да обедини Таекуон-до ITF и WTF. - Таекуон-до GTF Съществува до 1993г, когато всичко се разпада.{5,7}

Черен период в Българското таекуон-до е световното първенство в Канада 1990г, когато отиват два национални отбора по Таекуон-до, единият на БФТ с треньор Ким Унг Чол, а другият от БАТ с треньор Слави Бинев. На световното участва отборът само на БФТ, но от пълен отбор в България се връща само един състезател и Ким Унг Чол.{5,7,8}

През 1992г. БАТ организира първият професионален отворен турнир по правилата на Таекуон-до (ITF).{3}

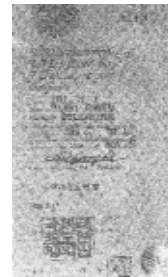
През 1992г. е първата в България двустранна среща по Таекуон-до между представителен отбор на южна Корея и България. Срещата е организирана от БАТ с претседател Цветан Цветанов, и Валери Найденов.{3,4}

От 1989г. в България работи и майстор Ким Чол Ман (V -дан) по покана на БТФ.

Периода 1989-1993 се характеризира с доста неясноти и с борба за власт, наблюдава се преливане на състезатели от турнирите на БФТ на турнирите на БАТ и обратно.

Първият III - дан в България е Слави Бинев - Треньор на националния отбор към БАТ.

III. Период: - Новото време

С учредяването на БФТ- 1990г. се слага началото на нормализирането в Българското Таекуон-до.

През 1990г. Валери Найденов учредява WTF федерация в България. Но той не успява да развие клубна мрежа в България и се превръща в "човекът федерация".

През 1995г. БАТ и Таекуон-до WTF се обединяват и от тогава има само две федерации, тази по ITF-БТФ и тази по WTF.

От 1993г до 1999 в България работи майстор Сок Мин Чол (VII- дан).

Майстор Ким Унг Чол си остава първият и най- известен корейски майстор който е идвал в България. Всяко посещение на Ким е свързано с многобройни демонстрации за популяризиране на Таекуон-до в България.

Майстор Ким Унг Чол (VII дан - международен инструктор)

Официалните международни прояви на националният отбор по ITF Таекуон-до на България.

1993 г.

Завоювани са първите медали от ЕП в Холандия - Илияна Маркова спечели сребърен медал на специална техника и бронзов на спаринг. България за пръв път участва на СП за юноши в Москва и завоюва първия медал в лицето на Стоян Стоянов (бронз на спаринг).

1994 г.

Световно първенство в Малайзия - първите златни медали за България са завоювани от Елеонора Ангелова на спаринг и чупене.

1995 г.

На ЕП в Германия България заема II място отборно в дисциплината чупене мъже и бронзов медал за Десислава Кирова на спаринг до 52 кг. При второто си участие на СП за юноши в Полша през тази година взимаме 1 медал - Тодор Козлодеров на спаринг.

1997 г.

На ЕП за юноши спечелваме 3 медала. Биляна Костова - бронз на спаринг и форма и Петър Дивизиев на спаринг.

1998 г.

ЕП в Гърция - завоюваме първата европейска титла от Цветана Караджова на чупене и два бронзови медала на спаринг жени отборно и чупене жени отборно.

1999 г.

На ЕП в Италия Вергилий Ситнилски спечелва бронзов медал на спаринг до 63 кг.

2001 г.

На проведеното ЕП в Испания идва и най-големият успех досега - 6 медала: Тодор Козлодеров злато на спаринг до 54 кг, Стоилко Календарски сребро на спаринг над 80 кг, Цветана Караджова сребро на чупене, бронз на спаринг жени отборно и чупене жени отборно и бронз за Биляна Костова на форма индивидуално. В общото класиране по медали България е на 6-то място от 35 страни участнички.

Същата година на СП в Италия са завоювани два бронзови медала Тодор Козлодеров на форма и Цветана Караджова на чупене.

Българската федерация по WTF Таекуон-до няма такива успехи като ITF, но достойно засега се представя на балканските първенства. Един от учредителите е на световната асоциация "Анти дрога" и участва на всички Световни и Европейски шампионати и първенства.

IV. Заключение

Прогнозата ми е, че докато идват в България корейски майстори по Таекуон-до (ITF) ще има добро развитие, защото имаме потенциал и можем да покажем на света, че сме една от първите сили в света.

Таекуон-до (WTF) ще се развива всекидневно към по-добро защото е Олимпийски спорт.

Аз бих искал да спре борбата за власт по горните етажи на управлението на спорта, за да се развиват българските момчета и момичета така както трябва и да могат да покажат наистина това което могат без да им се пречи.

V. Източници

1. Георгиев, М. Таекуондо. С.,1997.
2. Таекуондо ин, бр. 1-4, 2 април 1992.
3. Самурай, бр. 1-50, 31 януари 1992.
4. Будо свят, бр. 1-5, 22 януари 1992.
5. Интервю с Ким Унг Чол, взето през декември 2001.
6. Интервю с Т. Праматаров, взето през декември 2001.
7. По спомени на Методи Христов, записани през 2001г.
8. [http:// www.taekwondo-bulgaria.com](http://www.taekwondo-bulgaria.com)
9. [http:// www.abctaekwon-do.com](http://www.abctaekwon-do.com)

V. Приложения